

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступартика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні технології навчання і виховання у ЗВО

Другий (магістерський) рівень

Освітня програма Освітні, педагогічні науки
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

- Мета і завдання курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Інноваційні технології навчання виховання у ЗВО
Викладач	доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Богдана Ступарика Прокопів Любов Миколаївна
Контактний телефон викладача	0995234550
E-mail викладача	prokopiv0304@gmail.com
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.2 Вибіркові дисципліни 2.2.1 Теоретична підготовка Blended Learning – викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, онлайн консультування і т.п.
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -3 (90 год.)
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю ереда-15/00 – 16/00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (+380671719054) в робочі дні з 9.30 до 17.30

2. Анотація до курсу

До змісту даного курсу включені знання з різних областей наук: педагогіки, психології, фахових методик, сучасних інноваційних технологій. Підготовка майбутнього викладача ЗВО до професійної діяльності передбачає ознайомлення з сучасними досягненнями і проблемами, що стосуються всіх рівнів і видів інноваційної освіти, як аудиторної підготовки, так і дистанційної освіти та навчання упродовж всього життя. В основі навчальної дисципліни покладено проблемно-дослідницький підхід до організації пізнавальної діяльності студентів, розвиток здібностей до творчої професійної діяльності, зв'язок і організацію навчання з рівнем формування професійних компетентностей.

3. Мета і завдання курсу

Мета курсу:

Допомогти майбутнім викладачам зорієнтуватися в концептуальних та теоретичних положеннях інноваційних педагогічних технологій, сформувати готовність до впровадження сучасних технологій у практику вищої школи.

Завдання викладання дисципліни:

- ознайомлення студентів з концептуальними та теоретичними положеннями численних інноваційних освітніх технологій навчання;
- володіння сутністю освітніх технологій, їх провідними положеннями.
- узагальнення інноваційних освітніх технологій у вищій школі, виявлення їх фундаментальної спільності, виділення істотних ознак;
- формування позитивного ставлення і прагнення майбутнього викладача до творчого оволодіння новими навчальними технологіями;
- навчання студентів обирати оптимальні інноваційні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівня їх підготовки, умов;
- орієнтація студентів на педагогічну творчість, самостійність, дослідницьку діяльність.
- У процесі вивчення дисципліни студенти повинні
- знати:
- провідні ознаки освітніх інновацій;
- особливості формування та сутність інноваційних технологій у ЗВО;
- положення педагогічної спадщини найвідоміших зарубіжних, вітчизняних та донедавна замовчуваних теоретиків і практиків новітніх технологій.
- вміти:
- конкретно-історично підходити до аналізу інноваційних технологій;

- на основі теоретичних знань на практиці впроваджувати інновації;
- впроваджувати основні технології інноваційного навчання у практику роботи ЗВО.
- визначати основні умови реалізації інновацій у практиці роботи ЗВО ;
- виявляти провідні положення освітніх технологій на практиці
- виявляти можливості освітніх технологій задля організації суб'єкт суб'єктного навчання.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність:

- здатність роз'яснювати комплексні проблеми в галузі інноваційної освітньої діяльності, що передбачає глибоке переосмислення дискусійних положень сучасних освітніх технологій.

Загальна компетентність:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, моделювання;
- здатність до пошуку та аналізу інформації;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність розробляти та керувати освітніми технологіями
- здатність застосовувати знання у педагогічній діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність до методологічних знань в галузі професійної діяльності і на межі предметних галузей;
- здатність створення інформаційного забезпечення освіти за кваліфікаційними рівнями,
- здатність до створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури;
- здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та складних ідей;
- здатність самовдосконалюватися і саморозвиватися впродовж життя, відповідальність за навчання інших;
- здатність до визначення цілей, завдань та розробок програм інноваційного розвитку;
- здатність до ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 270 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	16 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
1	011 Освітні, педагогічні науки	1	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Загальна характеристика сучасного освітнього простору. Поняття про технології в освіті. План. 1. Технологічний підхід до процесу навчання.	Лекція, 2 год Самостійна робота	1, 3, 10, 11, 15, 17, 21,	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 2 год	5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після

<p>2. Особистісно орієнтована освіта і технології.</p> <p>3. Гуманістична спрямованість освітніх технологій. Педагогіка співробітництва.</p> <p>4. Технології колективно-творчого виховання.</p> <p>5. Процес функціонування нових педагогічних технологій.</p> <p>6. Перспективи та проблеми впровадження нових освітніх технологій</p>					проведення лекції .
<p>Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики.</p> <p>План</p> <p>1. Інноваційність у сучасному освітньому просторі.</p> <p>2. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.</p> <p>3. Історія виникнення інноваційного навчання.</p> <p>4. Класифікація педагогічних нововведень. Інноваційні процеси у системі освіти: закони перебігу; принципи управління інноваційними освітніми процесами; структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів.</p> <p>5. Порівняльний аналіз традиційного та інноваційного підходів в освіті.</p> <p>6. Педагоги-новатори та авторські школи в освіті.</p>	Лекція, 2 год Самостійна робота	1, 2, 8, 10, 17, 19	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал конспект лекції та відповідні джерела	5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати до упродовж тижня після проведення лекції.
<p>Тема 4. Інновації як засіб активізації навчання у ЗВО</p> <p>План</p> <p>1. Проблеми втілення інновацій у ЗВО.</p> <p>2. Предметно орієнтовані технології. 3. Особистісно-орієнтовані технології навчання у ЗОШ.</p> <p>4. Партнерські технології (технологія співпраці).</p> <p>5. Організація проблемного навчання.</p> <p>6. Види інтенсивних технологій.</p> <p>7. Особливості застосування кейс методу при підготовці вчителів історії.</p>	Лекція, 2 год	2, 3, 5, 8, 11, 12, 15, 17, 19	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 4 год	5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції.
<p>Тема 5. Кредитно-модульна і модульно-рейтингова технології навчання як педагогічні інновації</p>	Лекція, 2 год. Самостійна робота	2, 3, 4, 7, 8, 11, 13, 15, 16, 21, 23	Опрацювати конспект лекції та презентацію	5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції	Самостійну роботу виконати

<p>План</p> <p>1. Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання. Особливості та принципи модульного навчання. Методика побудови і модульних програм. Формування змісту модулів. Умови для організації модульного навчання.</p>					<p>упродовж тижня після проведення лекції.</p>
<p>Тема 6. Технології розвивального навчання, інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом педагогічних дисципліни</p> <p>План</p> <p>1. Поняття засвоєння навчальної інформації. Рівні засвоєння.</p> <p>1. Технологія розвивального навчання: історія, становлення і розвиток технології розвивального навчання концептуальні положення (Л. С. Виготський, Л. В. Занков, В. В. Давидов, Д. Б. Ельконін); види розвивальних технологій навчання; організаційно-педагогічні умови реалізації розвивальних технологій навчання.</p> <p>1. Коучинг як технологія навчання: сутність, призначення, мета і завдання застосування, принципи навчального коучинга, етапи реалізації Сутність і специфіка інтерактивного навчання.</p> <p>2. . Принципи інтерактивного навчання.</p> <p>3. Технологія навчальної дискусії: поняття та особливості навчальної дискусії; умови проведення ефективних дискусій у навчанні; загальні етапи проведення дискусії; види навчальних дискусій.</p> <p>4. Навчання у співробітництві. Технологія колективного взаємонавчання (А. Рівін).</p> <p>5. Технологія кооперативного навчання: поняття, етапи реалізації, методи і прийоми. Технологія ігрового навчання: сутність, види та принципи конструювання дидактичних ігор, етапи гри, підготовка та проведення дидактичних ігор, особливості контролю і оцінювання ігрового навчання.</p>	<p>Лекція, 2 год. Самостійна робота</p>	<p>1, 2, 7, 9, 10-11, 15, 17, 18, 19, 21</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію технології розвивального, інтерактивного предметно-орієнтованого навчання (на вибір) з обґрунтуванням її ефективності.</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції.</p>

<p>Технологія тренінгового навчання: парадигми тренінгової роботи; переваги і недоліки тренінгового навчання; принципи тренінгової роботи; організаційні умови технології тренінгового навчання; структура тренінгу; методи і прийоми тренінгової роботи</p>					
<p>Тема 7. Метод проєктів як різновид інноваційних педагогічних технологій. Інформаційні технології навчання. ПЛАН</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст і завдання технології проєктного навчання. Типи проєктів. Головні умови організації роботи над проєктом. 2. Нові інформаційні технології (НІТ) навчання, їх характеристика. Інформаційна культура педагога. Медіа освіта. Телекомунікаційні технології. Новітні навчальні програми та їх типи. Технології дистанційного навчання. 3. Використання інформаційно-комунікаційних технологій 4. Програмні засоби навчання. 5. Інтернет-ресурси. Мультимедіа . 6. Персоналізація навчання, адаптивне навчання 7. Розвиток неформальної освіти (наприклад, МООС – масових відкритих онлайн курсів), відкритість і доступність освіти 8. Мобільне навчання (використання мобільних смарт пристроїв для навчання) STEAM-освіта (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematic) 	<p>Інтерактивна лекція, 2 год Самостійна робота</p>	<p>1, 10, 11, 17, 18, 19, 21</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію методу проєктів, інформаційної технології (на вибір) з обґрунтуванням її ефективності.</p>	<p>5 б. за підготовку додаткових завдань, активну участь під час лекції</p>	<p>Самостійну роботу виконати упродовж тижня після проведення лекції.</p>
<p>Тема1. Сучасні технології навчання у ЗВО їх мета та завдання. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «технологія», «освітня технологія», «педагогічна технологія». 2. Історичний та теоретичні аспекти 	<p>Семінар, 2 год</p>	<p>1, 2, 8, 10, 17, 19</p>	<p>Підготувати презентацію на одну із обраних проблем. Зробити порівняльну таблицю традиційного та інноваційного підходів в освіті</p>	<p>5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів – підготовка презентації</p>	<p>Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>педагогічної технології.</p> <p>3. Сутність і особливості педагогічної технології</p> <p>4. Класифікація освітніх технологій навчання.</p> <p>5. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз.</p> <p>6. Критерії ефективності технологій навчання.</p> <p>7. Проблеми впровадження та готовності учителя історії до імплементації новітніх технологій.</p>					
<p>Тема 2. Традиційні та інноваційні технології активізації навчання уЗВО порівняльний аспект</p> <p>План</p> <p>1. Проблеми втілення освітньої технології. Предметно орієнтовані технології. Особистісно-орієнтовані технології навчання історії.</p> <p>2. Організація проблемного навчання</p> <p>3. Види інтенсивних технологій. Особливості застосування кейс методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності.</p> <p>4. Модель заняття в традиційній формі та активній формі.</p> <p>5. Функції і роль сучнів при проведенні заняття в активній формі.</p> <p>Метод «Портфоліо» у структурі самостійної роботи.</p>	Семінар, 2 год	1, 2, 8, 9, 10, 12, 21	Розробити 3 варіанти творчих ситуацій для конкретно обраної теми, використовуючи елементи розвиваючого навчання.	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів – створення творчих ситуацій	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Впровадження квест-технологій у навчальний процес ЗВО</p> <p>План</p> <p>1. Поняття про квест-технології, їх особливості.</p> <p>2. З історії виникнення квест-технологій.</p> <p>3. Український досвід впровадження квест-технологій.</p>	Семінар, 2 год	1, 2, 9, 10, 11	Розробити квест з історії в школі з відповідним портфоліо та роздатковим матеріалом. План квесту викласти у групу за день перед початком проведення практичного заняття	5 балів – розробка квесту, оцінюється групова робота	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 4. Методи творчого навчання</p> <p><u>План</u></p> <p>1. Синанон метод як засіб підготовки до професійної діяльності.</p> <p>2. Ігрові технології навчання. Методика</p>	Семінар, 2 год	1, 4, 7, 8, 9, 17, 19, 20	Розробити та презентувати у групах один з методів інноваційного навчання під час проведення практичних занять з педагогіки.	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів – розробка ігрових ситуацій	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять

<p>організації та проведення дидактичних ігор в системі управління навчально-творчою діяльністю учнів.</p> <p>3. Вимоги до проведення ігор. Методи і засоби навчання, які використовуються під час здійснення кожного з етапів гри.</p> <p>3.4,Метод «Коло ідей»</p>			<p>1. Розробити проблемні запитання до теми.</p> <p>2. Скласти детальний план ігрового заняття з обраної теми.</p> <p>Розробити 3 варіанти ігрових ситуацій для конкретно обраної теми</p>		
<p>Тема 5. Технології розвивального навчання, інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом педагогічних дисциплін</p> <p>План</p> <p>1. Технології розвивального навчання у вищій школі.</p> <p>2. Психолого-педагогічна сутність методів інтерактивного навчання.</p> <p>3. Технології інтерактивного навчання (групова робота, групові тренінги, «мозкова атака» та ін.)</p> <p>4. Ігрові технології навчання.</p> <p>Технологія управління навчально-творчою діяльністю.</p>		2, 3, 4, 7, 8, 11, 13, 15, 19, 21	Спроекувати одну з інноваційних технологій навчання і і презентувати її.	5 балів - проєктування і презентація	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 6 Методи творчого навчання</p> <p>План</p> <p>1. Синанон метод як засіб підготовки до професійної діяльності.</p> <p>2.Ігрові технології навчання. 3.Методика організації та проведення дидактичних ігор в системі управління навчально-творчою діяльністю студентів. Вимоги до проведення ігор.</p> <p>4.Методи і засоби навчання, які використовуються під час здійснення кожного з етапів гри.</p> <p>5.Метод «Коло ідей»</p>	Семінар, 2 год	1, 2, 4, 7, 8, 9, 13,17, 19	<p>1. Розробити та презентувати у групах один з методів інноваційного навчання під час проведення практичних занять з педагогіки.</p> <p>2. Розробити проблемні запитання до теми.</p> <p>3. Скласти детальний план ігрового заняття з обраної теми.</p> <p>Розробити 3 варіанти ігрових ситуацій для конкретно обраної теми</p>	5 балів – теоретичне питання; 5 балів - практичні завдання	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 7.Метод проєктів як різновид інноваційних педагогічних технологій.</p> <p>Поняття про педагогічне проєктування як універсальну освітню технологію.</p> <p>План</p> <p>1.Суть проєктної технології навчання.</p> <p>2.З історії виникнення проєктної технології.</p>	Семінар, 2 год	1, 4, 7, 8, 12, 17, 19	Розробити проєкт із запровадження інноваційних технологій в навчальні курси .	5 балів – розробка проєкту	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять

<p>3. Типологізація (класифікація) педагогічних проєктів у ВНЗ.</p> <p>4. Готовність викладача до створення та реалізації навчального проєкту.</p> <p>5. Практичні етапи роботи над навчальним проєктом.</p> <p>6. Захист та оцінювання проєктів.</p> <p>7. Особливості організації дослідницьких проєктів студентів.</p>					
<p>Тема 8. Інформаційні технології навчання. Авторські моделі навчання.</p> <p>План</p> <p>1. Основні переваги та недоліки інформаційних технологій навчання.</p> <p>2. Дистанційне навчання. Авторські моделі навчання.</p> <p>3. Інноваційні технології інформаційного навчання.</p>	Семінар, 2 год	1, 9, 12, 13, 16, 19	Розробка авторської моделі навчання з використанням інформаційних технологій.	5 балів - створення авторської моделі	Протягом 2 семестру згідно з розкладом занять
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, підготовка творчих завдань.</p> <p>Форма контролю: екзамен.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p> <p>Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу.</p> <p>Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів (робота на практичних, лабораторних і лекційних заняттях – 30, самостійна робота – 10 виконання індивідуального заняття – 10); , і рейтингу з атестації (екзамен) – 50 балів.</p> <p>Загальні 100 балів включають: 35 балів за семінарські заняття; 15 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен.</p>				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.				
Семінарські заняття Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Оцінюються за п'ятибальною системою (Передбачає виконання тестових завдань, практичних творчих завдань, усних і письмових відповідей).</p> <p>Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 .</p>				
7. Політика курсу					
<p>При організації освітнього процесу викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про підготовку дипломної роботи роботи; Положення про</p>					

укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг ; Положення про забезпечення якості освіти .
Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчання у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Рекомендована література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2015. Видання третє. 351с .
2. Драйден Г., Вос Дж. "Революція у навчанні"/. Переклала з англійської - Мирослава Товкало; К. 2011 542 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів / І. В. Зайченко. – К. : “Освіта України”, “КНТ”, 2008. 528 с.
4. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. посіб. авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. К.: А.П.Н.; 2009, 136 с.
5. Карпенко О., Прокопів Л. Вища освіта у контексті євроінтеграції: навчально-методичний посібник Дрогобич. 148 с.
6. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>].
7. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: схвалена Кабміном України 14.12.2016р. №988-Р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>].
8. Мельник В.В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації./В.В. Мельник // Навчально-методичний посібник. К., 2014. 208 с.
9. Нісімчук А. Сучасні педагогічні технології: навч. посібник. Київ, 2000. С. 9 – 15.
10. Педагогічні технології: теорія та практика /За ред. М.В.Гриньової). – Полтава, 2014.
11. Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О.М. та ін. Освітні технології: навч.-метод. посібн. К.: А.С.К., 2001 .256 с.
12. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL[електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>
13. Підласий І. Практична педагогіка або три технології: інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. К., 2004. С. 64 – 74.
14. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник. – К.: А.С.К., 2005. 192 с.
15. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
16. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
17. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: навчально-методичний посібник /Л. Прокопів. – Івано-Франківськ, 2014. 160с.
18. Терентьева Н.О. Організація навчання у співробітництві [Текст]. Освітні технології. Організація різномірного навчання : навч. посіб., 2010. 59 с.,
19. Терно С.О. Методика розвитку критичного мислення школярів у процесі навчання історії / С.О. Терно : [посібник для вчителя]. Запоріжжя, 2012. 70 с. - URL: <http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/125.ukr.html>
20. Чепіль М., Дудник Н.. Педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
21. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. К.: Вища шк., 2004 207 с. // [електронний ресурс] /www.twirpx.com .
22. Янкович О. Освітні технології у короткому викладі [Текст] : навч.-метод. посіб. для вчителів, вихователів та студ. пед. закл. Освіти. Т. : Астон, 2013. 159 с.

Допоміжна

1. Баліцька Н.Г. та ін. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів: Монографія / За заг. ред. Н.С.Побірченко. -К.: Наук, світ, 2003.-138с.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : Наук.-метод. посіб. / І. Д. Бех; Ін-т змісту і методів навчання. - К., 1998. - 204 с.
3. Блудова, Ю. О. Інноваційне навчання як складова професійної підготовки майбутнього вчителя / Ю. О. Блудова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя : [б. в.], 2010. - Вип. № 9 (62). - С. 251-254
4. Бутз М. Робота в групах і демократичний процес / В. Бутз// Робота в групах. Вибрані статті / Пер. з польськ. - Варшава, 1994. - С. 1-6.
5. Василенко. Н. В. Портфоліо педагога й учня / Н. В. Василенко // Управління школою (Основа) : Науково - методичний журнал. - 2010. - N 30. - С. 1-59. –

6. Мисан В.О. Багатоперспективність у змісті шкільного курсу історії як основа розвитку критичного мислення учнів // <http://lib2.znate.ru/docs/index-294475.html?page=3>

7. Осадчий І.Г. Освітні технології для сільської школи [Текст] : матеріали Всеукр. проекту АПН України "Педагоги-новатори в Україні", "Директор школи, ліцею, гімназії", 2009. - 44 с.

8. Терно С.О. Теорія розвитку критичного мислення сучасна методологічна основа історичної освіти. Особистість в єдиному освітньому просторі. Збірник наукових тез. Запоріжжя, 2012. С. 92-94. URL: <http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/125.ukr.html>

Викладач
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
ім. Б. Ступарика

Л.М. Прокопів.